

Το κόσμημα

Πισκοπάνη Άννα-Μαρία

Αθήνα 2020

Σχολή Πυροδότησης Θεατρικής Γραφής Θεάτρου Πορεία

Η Άννα-Μαρία Πισκοπάνη γεννήθηκε και ζει στην Αθήνα. Σπούδασε νομικά και είναι διδάκτωρ νομικής με ειδίκευση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Έχει παρακολουθήσει σεμινάρια γραφής και υποκριτικής. Το 2016 το μονόπρακτό της *Στο θερινό σινεμά* παρουσιάστηκε στη σκηνή του Rex σε σκηνοθεσία Δ. Καραντζά στο πλαίσιο του 2ου Studio Νέων Συγγραφέων του Εθνικού Θεάτρου. Το 2019 έγραψε τα θεατρικά έργα *Χιόνι* και *Χτυπητό Αβγό* κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων πυροδότησης θεατρικής γραφής του Θανάση Τριαρίδη και είναι δημοσιευμένα στις αντίστοιχες ιστοσελίδες των εργαστηρίων.

Έχει συμμετάσχει ως δραματογράφος σε θεατρικές παραστάσεις στην Αθήνα.

Email επικοινωνίας: piskorania@gmail.com

Το έργο γράφτηκε στα πλαίσια της Σχολής Πυροδότησης Θεατρικής Γραφής του Θεάτρου Πορεία (Οκτώβριος 2019 – Μάιος 2020) με εισηγητές τους Θανάση Τριαρίδη και Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη.

Το θεατρικό έργο *Το κόσμημα* της Άννας-Μαρίας Πισκοπάνη διατίθεται ελεύθερα για ανάγνωση και αναπαραγωγή για μη εμπορική χρήση υπό τον όρο της αναφοράς του ονόματος της συγγραφέως.

Για τη μεταφορά του έργου στη σκηνή ή για δημοσίευση με εμπορικό σκοπό, παρακαλείσθε να επικοινωνήσετε με τη συγγραφέα.

Η φωτογραφία του εξωφύλλου είναι του Alecsander Alves. Διατίθεται ελεύθερη προς χρήση μέσω του ιστότοπου unsplash.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Copyright ©[Άννα-Μαρία Πισκοπάνη 2020].

Περίληψη

Οι κάτοικοι ενός απομακρυσμένου χωριού της ενδοχώρας ετοιμάζονται για την ετήσια γιορτή τους. Οι εκπρόσωποί τους συνεδριάζουν σε μια αίθουσα του παλιού σχολείου που λόγω έλλειψης παιδιών έχει χρόνια να λειτουργήσει. Πλέον διαμένει μια ομάδα ξένων. Έχουν μεταφερθεί από την ενδοχώρα και τους έχει παραχωρηθεί ο χώρος για να μείνουν προσωρινά. Όσο οι κάτοικοι συνεδριάζουν, ένα βρέφος από τους νεοφερμένους πεθαίνει.

Το χωριό είναι γνωστό για το νεκροταφείο του. Το καλοκαίρι αποτελεί τουριστικό αξιοθέατο καθώς τους λιγοστούς οικογενειακούς τάφους κοσμούν τα αγάλματα ενός γλύπτη, νεκρού πλέον κατοίκου του χωριού.

Οι κάτοικοι θα πρέπει να αποφασίσουν ποιος θα δεχτεί να ταφεί το βρέφος στον οικογενειακό του τάφο για να μην καταστραφεί η ομοιόμορφη αισθητική του νεκροταφείου, του κοσμήματος -όπως λένε- του χωριού τους.

Τα πρόσωπα

ΔΑΣΚΑΛΑ

Η ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ

ΜΑΡΑΓΚΟΣ

ΦΥΛΑΚΑΣ

Σκηνικό

Μια αίθουσα διδασκαλίας σε ένα παλιό σχολείο.

Όταν «χτυπάνε την πόρτα» στις αλλαγές σκηνών τα φώτα κλείνουν και κυλά ο χρόνος που επικοινωνούν με τους ξένους.

I. Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θυμάμαι σε ποιο θρανίο καθόταν ο κάθε μαθητής μου.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Εγώ έχω να μπω εδώ μέσα από παιδί. Και τότε με το ζόρι έμπαινα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Τίποτα δεν έχει αλλάξει τόσα χρόνια. Εκτός από τους τοίχους. Μαύρισαν από την υγρασία. Ποιος ξέρει από πότε έχει να βαφτεί.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Δυο τρία πράγματα να πούμε και να φύγουμε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Το κρύο εδώ σε περονιάζει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Πάντως ούτε που ακούγονται. Σαν να μην είναι εδώ.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αλλά τους μυρίζω. Δεν την αντέχω αυτή την πηχτή μυρωδιά που αφήνει το δέρμα τους. Όταν περνούν μέσα από το χωριό, πάντα κλείνω τα παράθυρα.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Μπορούμε να ξεκινήσουμε. Δεν θα έχουμε απαρτία. Η ταμίας με ειδοποίησε ότι δεν θα έρθει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Όσο νωρίτερα τελειώσουμε τόσο το καλύτερο.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Πρώτα να κανονίσουμε για τη γιορτή.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Αν είχε γίνει ήδη Μουσείο το σπίτι του γλύπτη, φέτος θα κάναμε τη γιορτή μας εκεί.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Είναι λίγο έξω από το χωριό.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν μπορούν να πάνε όλοι μια τέτοια εποχή. Έχουν γεράσει κάποιοι πολύ.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν έχει τόσο χώρο έξω στην αυλή του.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Έχει συνηθίσει ο κόσμος στην κεντρική πλατεία.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Τουλάχιστον όταν γίνει το Μουσείο, θα διεκδικήσουμε ένα χώρο και για μας. Να μην αναγκάζομαστε να ερχόμαστε εδώ.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Πιάνει περισσότερο κρύο εκεί πάνω.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Και είναι και μακριά από όλα.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Εδώ είναι μια ανηφόρα από τα σπίτια μας.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αν χρειαστεί κάτι έκτακτο, σε λίγα λεπτά θα είμαστε όλοι εδώ.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Βολεύει πολύ όπως τώρα με τις ετοιμασίες για τη γιορτή. Θα βάλουμε όλες τις προμήθειες μας. Δυο λεπτά τις πάμε στην πλατεία.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και δεν μπορούμε να αφήσουμε και εντελώς το σχολείο μας σε αυτούς.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Αλλά εδώ μέσα... Μπαίνεις μέσα και πνίγεσαι... Κάθε φορά φεύγω άρρωστη...

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Είναι οι αποχετεύσεις.

ΜΑΡΑΣΚΟΣ: Πόσα χρόνια έχουν να επισκευαστούν και αυτές.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Τουλάχιστον σε αυτή την αίθουσα δουλεύουν κάπως τα σώματα και έχει θέρμανση γιατί τις υπόλοιπες αποφάσισαν από την πόλη ότι πρέπει να γίνεται οικονομία.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Πόσες οικογένειες είναι εδώ;

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Καμιά δεκαριά. Περισσότερες από εμάς. Λίγες οικογένειες μείναμε.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Εμείς και εμείς.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και ούτε ένα παιδί δεν υπάρχει αναμεσά μας.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Έστω και ένα να 'χαμε, θα είχαμε ένα επιχείρημα. Θα πιέζαμε να διατηρηθεί ο χώρος ως σχολείο.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Φύγανε όλοι οι νέοι. Ένας ένας χάθηκε.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Από όταν ήταν παιδιά εδώ μέσα, αυτό ονειρεύονταν. Πότε θα φύγουν. Πότε θα δραπετεύσουν από το χωριό. Κοίταζαν τους χάρτες και ρώταγαν ποιο είναι το μακρινότερο μέρος για να μην γυρίσουν ποτέ ξανά εδώ.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αλλά έρχονται το καλοκαίρι και βοηθούν με τους επισκέπτες.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Για λίγο μένουν. Μέχρι την πόλη έφτασαν οι περισσότεροι. Ούτε βήμα πιο πέρα.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Στο θέμα μας. Ποιος θα πάει για προμήθειες για τη γιορτή;

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Να κοιτάξουμε την αποθήκη τι έμεινε από πέρσι.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Τίποτα δεν έμεινε. Ήταν γεμάτο το χωριό με επισκέπτες. Ήρθαν και από τα γύρω χωριά.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Φέτος να δούμε αν θα έρθουν. Με αυτούς τους ξένους που μας ήρθαν... Όλα άλλαξαν...

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα είμαστε λίγοι και καλοί.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Άρα να παραγγείλουμε λιγότερα;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ας κάνουμε λίγο κράτει, για φέτος μόνο.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Φέτος θα πάω εγώ.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αφού με ξέρουν τόσα χρόνια.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Πρέπει να μείνεις εδώ πίσω.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Για να μας προσέχεις.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Μια μέρα θα λείψω.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Μια μέρα αρκεί για να γίνει το κακό. Και αν συμβεί κάτι ξέρεις τι θα πουν. Δεν ήταν όλοι σύμφωνοι να είσαι εσύ ο υπεύθυνος για την ασφάλειά μας. Ακούστηκαν πολλά. Τι έκανες και δεν έκανες τόσα χρόνια όταν ήσουν ο διορισμένος φύλακός μας.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Καθένας θα λύγιζε αν του πέθαινε η κόρη.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Δεν υπάρχει κίνδυνος. Θα μείνουν μέσα πριν και μετά τη γιορτή. Το συμφωνήσαμε από την αρχή.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Να δούμε αν θα το τηρήσουν.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ο,τι συμφωνήσαμε, το τηρούν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν είμαι σίγουρη... Η αίθουσά μας... Δεν έχει μείνει απείρακτη.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Αφού την κλειδώνουμε κάθε φορά.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και εμείς οι πέντε μόνο έχουμε τα κλειδιά της.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ελέγχω από το δρόμο. Τα φώτα είναι πάντοτε σβηστά όταν λείπουμε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Μια αφορμή να μας δώσουν ξέρουν ότι αρκεί. Αμέσως θα πούμε να φύγουν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αν είχαμε από την αρχή αντισταθεί, δεν θα έρχονταν ποτέ. Στο διπλανό χωριό ούτε ένας από δαύτους δεν πάτησε.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Έχουμε μείνει λίγες οικογένειες. Αν είμασταν περισσότεροι, δεν θα ήμασταν τόσο αδύναμοι.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Η κοιλάδα δεν είναι γόνιμη. Είναι γεμάτη πετρώματα από κάτω. Όπου και αν σιάψεις, το φυτόρι βρίσκει.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Οι παλιοί τα κατάφεραν. Δεν τα περίμεναν όλα στο χέρι.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Με πολύ κόπο.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Κοπιάζαν. Δεν κάθονταν όλη μέρα στα καφενεία.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και αυτοί εδώ ήρθαν για να τους ταΐζουμε μόνο.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Έχουν έρθει από μακριά για να ξεκουραστούν εδώ.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Και θα φύγουν και σύντομα. Ξαποσταίνουν από το ταξίδι.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν τους κάλεσε κανείς εδώ.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν πειράζουν κανένα. Και κάτι θα αφήσουν πίσω τους.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Άλλοι πήραν τα πολλά κονδύλια. Σε μας δόθηκαν πάλι ψίχουλα.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ήταν μια βοήθεια τώρα το χειμώνα. Τώρα την άνοιξη θα φύγουν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και αν δεν φύγουν;

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν θα το επιτρέψουν οι εκπρόσωποί μας στην πόλη.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Έχουμε και εμείς υποστηρικτές. Ξέρουν ότι τόσο ξένοι επισκέπτονται στο χωριό. Δεν θα θέλουν να μας κακολογήσουν όταν έρθουν.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Αλλά έχουμε μόνο έναν δικό μας εκπρόσωπο. Πόσο μπορεί να αντιταχθεί αν μας επιβάλλουν να μείνουν παραπάνω.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Κάνει ο,τι μπορεί για εμάς.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Θα μπορούσε και περισσότερα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα έχουμε ξανά εκλογές. Αν ενωθούμε και στηρίζουμε όλοι έναν από εμάς, θα καταφέρουμε να έχουμε άλλον έναν εκπρόσωπο.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Έχεις κάποιον να προτείνεις;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Όποιος από εμάς και να πάει το ίδιο είναι.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Αλλά αν ήσουν εσύ θα ήταν καλύτερα.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αν δεν φύγουν τις επόμενες βδομάδες, οι επισκέπτες μας δεν θα έρθουν. Θα τους φοβούνται.

ΔΑΣΚΑΛΑ : Τους λυπάμαι. Πως τριγυρνάνε σαν χαμένοι. Κοιτούν γύρω τους σαν να μην καταλαβαίνουν τα σχήματα, τους ανθρώπους, τα χρώματα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν συμφέρει κανέναν να μείνουν το καλοκαίρι. Και από την πόλη το ξέρουν.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Έρχονται μόνο το καλοκαίρι. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να τους χάσουμε. Πως θα βγάλουμε τον επόμενο χειμώνα.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ο,τι έχει συμφωνηθεί μέχρι τώρα έχει τηρηθεί.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Προχθές κάποιος είδε μερικούς από αυτούς να πηγαίνουν προς το νεκροταφείο.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δυο ήταν μόνο.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Είχες αναλάβει να αποτρέψεις ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Πρόσεχα από απόσταση ασφαλείας.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Μπήκαν και μέσα;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αφού η πόρτα είναι πάντα ξεκλειδωτή.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Η κλειδαριά είναι χαλασμένη. Ο καθένας μπορεί να μπει άμα θέλει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Για αυτό πρέπει να γίνουν άμεσα επισκευές. Μήνες το λέω.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αν θέλει κάποιος πηδά και από τον φράκτη.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Και τι έκαναν εκεί;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν έμειναν ώρα.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Πείραξαν και τα αγάλματα;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Κοίταζαν μόνο για λίγο.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Αλλά δεν είσαι σίγουρος.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Μόλις τους πρόλαβα.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Έχει πάει κανείς να ελέγξει πρόσφατα;

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Χθες πέρασα.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Παρατήρησες κάποια διαφορά;

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Αν υπήρχε οποιοδήποτε πρόβλημα θα μας ειδοποιούσε η Ελένη.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Η Ελένη δεν βλέπει τόσο καλά. Μεγάλωσε και αυτή.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Η Ελένη ξέρει τα αγάλματα τόσο καλά όσο το πίσω μέρος της παλάμης της. Αν γινόταν φθορά θα μας το έλεγε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Τους είχαμε πει να μην πλησιάσουν.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Για λίγο μόνο έμειναν και μόνο κοίταζαν.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Τα αγάλματα μόνο αυτό έχει σημασία. Να μην πάθουν τίποτα.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και στην αίθουσα έχουν μπει. Αν και μας υποσχέθηκαν ότι η αίθουσα θα έμενε αμόλυπτη.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Και αν για λίγο μπήκαν τι πειράζει; Είναι μικρό το σχολείο. Δεν αρκούν οι αίθουσες για τόσο κόσμο.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αν ερχόμασταν πιο συχνά. Να δείχνουμε την παρουσία μας. Σπάνια είμαστε εδώ.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν θα έρθουν τα άγρια να διώξουν τα ήμερα.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ο εκπρόσωπός μας στην πόλη μας έδωσε το λόγο του ότι δεν θα είναι μόνιμη η κατάσταση αλλά προσωρινή. Λίγο υπομονή χρειάζεται και θα φύγουν.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Δεν θα είναι η πρώτη φορά που άλλα υπόσχεται και άλλα κάνει.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ο δρόμος δεν ήταν εύκολο να γίνει.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Αλλά με αυτή την υπόσχεση βγήκε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Να δούμε αν μπορεί να κάνει κάτι ο αδελφός της Ελευθερίας;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Λείπει και σήμερα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Πάει ο καιρός που ο αδελφός της είχε δύναμη. Τον σέβονταν όλοι ως παλιό εκπρόσωπο. Αρκούσε μια λέξη του και γινόταν η δουλειά αλλά μεγάλωσε πολύ πια. Όλοι ξέρουν ότι είναι λίγα τα ψωμιά του.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αν δεν φύγουν τι θα κάνουμε;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αν δεν δούμε κινήσεις μέχρι το τέλος του μήνα, θα οργανωθούμε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Μόλις φύγουν, το κτήριο θα πρέπει να ελεγχθεί για τυχόν φθορές. Θα πρέπει να το αφήσουν όπως το βρήκαν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Γερό. Αθάνατο. Στέκει στο χωριό μας εδώ από την αρχή του αιώνα. Τους προστάτεψε από τις βροχές και τη λάσπη. Μια σιεπή πάνω από τα κεφάλια τους δεν είναι μικρό πράγμα.

(Ακούγεται μια πηχτή κραυγή)

II. Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Πρέπει να πάμε να μάθουμε τι έγινε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Η συμφωνία ήταν να μην μπούμε ποτέ στο χώρο τους.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Πρέπει να έρθουν αυτοί σε μας.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ξέρουν ότι είμαστε εδώ. Μας είδαν να φτάνουμε εδώ και ώρα.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αν ετοιμάζουν κάτι εναντίον μας;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Έχουμε έρθει τόσες φορές γιατί να το αποφασίσουν τώρα;

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Προετοιμάζονταν.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Δεν έχουν κάποιο λόγο.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Με αυτούς ποτέ δεν ξέρεις.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα υπάρξουν αντίποινα αν συμβεί κάτι και το ξέρουν.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Αν μας επιτεθούν, πρέπει να δούμε πως θα αμυνθούμε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν έχουμε τίποτα εδώ. Μόνο λίγα παλιά θρανία.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν το έχεις μαζί σου;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Πάντα το κουβαλάω.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Δεν αντέχω αυτό το σιγανό ουρλιαχτό. Πόση ώρα τώρα ακούγεται;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Κάτι κακό έχει συμβεί.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Η κάτι κακό θα συμβεί.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Να φύγουμε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Έπεσε ο ήλιος. Δεν μπορούμε να βγούμε τώρα. Θα πρέπει να μείνουμε όλη τη νύχτα εδώ μέσα.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θα πάω να τους μιλήσω. Δεν τους φοβάμαι.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Να προσέχεις. Δεν τους έχω καμία εμπιστοσύνη.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα πρέπει να κάνουμε λίγο ακόμα υπομονή. Αυτοί θα πρέπει να έχουν την πρωτοβουλία.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν αντέχω άλλο αυτή την αναμονή.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και άλλη κραυγή. Πρέπει να ανοίξουμε να δούμε τι έχει συμβεί.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν είναι καλή αρχή να ακούγεται μια κραυγή και να μην ανοίγεις την πόρτα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Το έχει πληρώσει το χωριό.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Σαν να άκουσα κάτι.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Στη γλώσσα τους;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Στη γλώσσα μας.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Τι άκουσες; Μη πας. Ας πάει κάποιος ξοπίσω της.

(Η ΔΑΣΚΑΛΑ ανοίγει την πόρτα και φεύγει)

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν την πρόλαβα.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Να την ακολουθήσουμε.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα γυρίσει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Αν είμαστε περισσότεροι θα τους φοβίσουμε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Κόπασαν και τα ουρλιαχτά.

(Κλείνει το φως και η ΔΑΣΚΑΛΑ έχει επιστρέψει)

ΔΑΣΚΑΛΑ: Έχει το βρέφος ακόμα στα χέρια της.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Την πλησίασες;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Δεν το αφήνει από την αγκαλιά της. Σαν να το νανουρίζει ακόμα.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Πότε έγινε;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Πριν λίγο το ανακάλυψε. Τότε που ακούσαμε τα ουρλιαχτά.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Που ήταν πιο πριν;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ήταν κάτω στην κουζίνα. Ετοίμαζε το φαγητό τους.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Το είχε αφήσει μόνο του;

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Λες κάποιος άλλος να έκανε κάτι;

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αυτοί είναι ικανοί για όλα.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Λέει ότι φώναζε εδώ και μέρες ότι δεν ήταν καλά.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Γιατί δεν ζήτησε βοήθεια;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ζήτησε αλλά κανείς δεν ήρθε.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Πάντα αργεί ο θεραπευτής από το διπλανό χωριό. Πρώτα φροντίζει τους δικούς του αρρώστους.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Μόνο το καλοκαίρι μας στέλνουν έναν θεραπευτή στο χωριό για να μην πάθουν τίποτα οι επισκέπτες.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αυτές οι ξένες δεν ξέρουν να προσέχουν τα μωρά τους.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Λέει ότι κρύωσε γιατί το έπλενε με κρύο νερό.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν έχει ζεστό νερό.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Μια βρύση και μια παλιά κουζίνα δεν φτάνει για όλους.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Ας μην έρχονταν, δεν τους κάλεσε κανείς.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Τώρα κάποιος θα πρέπει να έρθει να το πάρει. Δεν γίνεται να μείνει εδώ.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Το πρωί πια.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Μεσ στη νύχτα τίποτα δεν κινείται. Ο δρόμος στα βουνά είναι πολύ επικίνδυνος.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Θα γίνουν έρευνες;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν χρειάζεται. Τα πράγματα είναι απλά. Τα παιδιά είναι εύθραυστα. Με κάτι μικρό ασήμαντο... σπάνε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Οι άλλοι τι λένε;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Κάθονται γύρω της οι γυναίκες σιωπηλές. Οι άνδρες στο διάδρομο. Λένε πότε πότε καμιά κουβέντα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Είναι ακόμη σοκαρισμένοι.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Το ερώτημα είναι τι θα κάνουν μετά.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Φώναζε λέει χθες παρακαλούσε. Έπιανε τον αρχηγό τους. Καιγόταν έλεγε το παιδί. Καιγόταν. Δεν ήξερε τι άλλο να κάνει και φυσούσε ανάμεσα στα βλέφαρα του για να το δροσίσει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Και ο αρχηγός τους τι έκανε;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ζήτησε και κανείς δεν ήρθε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ο άνδρας της;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Έχει χαθεί. Δεν ξέρει που βρίσκεται. Αν είναι ζωντανός ή νεκρός.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Μπορεί και να λείψιμα.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Χωριστήκανε όταν φτάσανε. Έπεσαν από τη βάρκα στο νερό. Εκείνη και το μωρό... τους διέσωσαν την τελευταία στιγμή. Για κείνον κανείς δεν ξέρει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Άρα είναι μόνη εδώ;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Πάει στην αδελφή της. Είναι μακριά.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ησύχασαν τουλάχιστον τώρα. Μόνο ένα σιγανό βογκητό... Ίσα που ακούγεται.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Με ανατριχιάζει αυτή η αναμονή.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν μπορεί να γίνει τίποτα πια.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Πως θα περάσει αυτή η νύχτα;

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Μια νύχτα είναι.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Καλύτερα που δεν θα φύγουμε, να επιβλέπουμε και εμείς την κατάσταση. Να ξέρουν ότι είμαστε εδώ. Λίγο να φοβούνται.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Θα μπορέσουμε να ενημερώσουμε και τους άλλους. Θα ξέρουμε από πρώτο χέρι τι έχει συμβεί.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Πιο χρήσιμοι είμαστε εδώ, παρά στα σπίτια μας.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Και τι θα κάνουμε εκεί; Όλο τα ίδια και τα ίδια. Δεν αλλάζει και τίποτα μέρα με τη μέρα.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Δεν μπορώ να βγάλω από το μυαλό μου την εικόνα της.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Είναι λίγες ώρες μέχρι να ξημερώσει. Το φως θα απαλύνει όλα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ας ξεκουραστούμε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Στην αρχή ανησύχησα. Ηρέμησα όμως τώρα. Δεν είναι κάτι που να μας αφορά. Και μια βραδιά είναι. Γρήγορα θα περάσει.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Δεν θα με πάρει ο ύπνος.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Κανέναν μας.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Θα κάνουμε απλά υπομονή ως το πρωί. Όσο πιο ήσυχα περάσει η νύχτα θα έχουμε περισσότερες δυνάμεις για το πρωί.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Τι θα γίνει το πρωί;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα πρέπει να κανονιστεί η τελετή.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Θα πάνε στην πόλη. Δεν γίνονται τελετές των ξένων εδώ.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν έχουν όλοι διαφορετική θρησκεία με εμάς. Κάποιους τους διώχνουν από τα μέρη τους ακριβώς για αυτό το λόγο.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Άρα θα το θάψουν εδώ;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Για την πόλη είναι πολλά τα χιλιόμετρα. Δεν θα δεχτεί και εκείνη.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και για να το αποχωριστεί ούτε λόγος.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Θα είναι σαν να γυρίζει πίσω. Ο δρόμος του ταξιδιού πάει πάντα μπροστά.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Άρα θα ταφεί εδώ στο δικό μας νεκροταφείο;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θα πρέπει να μάθουμε. Όλα αυτά είναι εικασίες.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ας περιμένουμε να έρθει το πρωί.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ας κλείσουμε τα μάτια μας για λίγο.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν θα αφήσουμε να συμβεί κάτι τέτοιο.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ας μην προτρέχουμε. Δεν ξέρουμε ακόμα.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν αντέχω ούτε να το φανταστώ.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Κάποιος ανάμεσά τους μιλάει καλά τη γλώσσα μας. Στέκεται εκεί συνέχεια κοντά της. Την έχει πάρει υπό την προστασία του. Δεν την αφήνει από τα μάτια του. Αυτός θα ξέρει. Όταν ξημερώσει θα πάω να τον ρωτήσω.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα τα μάθουμε όλα το πρωί. Μέσα στη νύχτα καλύτερα να προσέχουμε. Είμαστε λίγοι εμείς και αυτοί πολλοί.

(χτυπάνε την πόρτα)

III. ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΤΑΦΗΣ.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Δεν είναι αλλόθρησκη. Είναι της δική μας. Αυτή και δυο οικογένειες ακόμη.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Για αυτό δεν έγινε μεγάλος σαματάς. Οι άλλοι έχουν δύναμη και είναι επιτίθενται με το παραμικρό.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Τουλάχιστον δεν θα φοβόμαστε ότι θα ξεσηκωθούν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν είναι και λίγο αυτό που μας βρήκε... Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε να συμβεί. Θα είναι η καταστροφή μας.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Θα πρέπει να μας πουν τι να κάνουμε και από την πόλη.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν θα νοιαστούν. Θα μας αφήσουν μόνους να τα αποφασίσουμε όλα.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Θα βρουν μια δικαιολογία. Κάτι τυπικό για να ξεγλιστρήσουν και πάλι. Αφού τους ξέρουμε...

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Γιατί να μην το πάνε στο νεκροταφείο στο δίπλα χωριό. Εμείς τους είχαμε για τόσους μήνες. Δεν θα πρέπει να μοιραστούμε το βάρος;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Από την πόλη θα μείνουν ουδέτεροι... Δεν θα θελήσουν να λερώσουν το όνομά τους. Ούτε κάποιον θα θελήσουν εκείνοι να πιέσουν.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Οι άλλοι έχουν δύναμη και τους φοβούνται. Έχουν προμηνήσει ότι δεν θα ανεχτούν να μπει ξένο σώμα στο χωριό μας. Δεν τους νοιάζει νεκρό ή ζωντανό.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Και αν μας πουν να προστεθεί ένας ακόμη τάφος;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θα αλλοιωθεί το μνημείο. Είναι πια ένα σύνολο. Ένα έργο τέχνης όλο το νεκροταφείο. Τίποτα δεν μπορεί να αλλάξει. Ούτε πέτρα να μετακινήθει χωρίς μελέτη. Δεν αφορά μόνο εμάς αλλά όλο τον κόσμο εκεί έξω. Έρχονται από παντού για να το δουν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Οι τάφοι είναι δικοί μας. Των οικογενειών μας. Ο ένας δίπλα δίπλα με τον άλλον. Δεν χωρά ούτε ένας ακόμη.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα μας πουν να ανοίξουμε τον φράκτη.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Εμένα δεν με αφήσαν ούτε επισκευές να κάνω. Ήθελαν να πάρω πρώτα ειδική άδεια από τους εμπειρογνώμονες στην πόλη.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Είναι πετρόκτιστος. Φτιάχτηκε πριν από τον πόλεμο. Διατηρητέος είναι και αυτός.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ούτε να τον αγγίζω. Και δεν είναι σε καλή κατάσταση. Σε όλο το μήκος του έχει φθορές. Έτοιμος είναι κατά τόπους να πέσει. Τον σπρώχνουν οι ρίζες των δέντρων. Έχει φύγει και η μπογιά στη μισή μεριά. Ακουμπούν οι επισκέπτες πάνω της γιατί κάνουν ωραία σιιά τα μεσημέρια τα κυπαρίσσια.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θέλει πρώτα να γίνει μελέτη. Μη γίνει καμιά ζημιά.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και όποιος το κάνει πρέπει να έχει χέρι σταθερό. Δυο χέρια γερά. Μην πουν ότι επειδή λείπουν δυο δάκτυλα από το ένα δεν έγινε καλή δουλειά και μας κατηγορήσουν.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Λίγο θέλουν να μας πουν ότι δεν ξέρουμε να τον συντηρούμε.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Και αν μας επιμείνουν να χωρέσει ένα ακόμη μικρός τάφος; Εκεί στο μικρό το διάδρομο.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Όλοι οι τάφοι έχουν αγάλματα. Σοφά τοποθετημένα για να δημιουργούν ένα σύνολο. Προσθήκη νέων τάφων χωρίς αγάλματα θα χάλαγε ολόκληρη την αισθητική του έργου.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Ο γλύπτης μελετούσε για χρόνια πως θα τοποθετήσει το καθένα... Την κίνηση κάθε αγάλματος ανάλογα με τη θέση που θα έπαιρνε στο χώρο. Για να σχηματίσουν ένα όλον.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Στέκεσαι στη μέση κάτω από το μεγάλο πεύκο και νομίζεις ότι δυο τρία λεπτά μετά θα πιαστούν από τα χέρια και θα αρχίσουν το χορό.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Φαίνονται όλοι τόσο ζωντανοί.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Σαν να αιχμαλώτισε την αίσθηση του καθενός τους.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Μόλις μάθαινε η Ελένη ότι κάποιος έφυγε, του έφερνε χώμα από το βουνό. Αν ήταν νωρίς και δεν τον έβλεπε στην αυλή, τα ακουμπούσε απέξω. Τα νέα μαθαίνονται γρήγορα. Και αν εκείνη δεν πρόφτανε, κάποιος θα πέρναγε και θα του το έλεγε ποιος ήταν ο νέος πεθαμένος.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Λένε ότι άρχιζε να δουλεύει αμέσως το προσχέδιο πριν ακόμα τα σώματά τους κρυώσουν. Και δεν σταμάταγε μέχρι να το ολοκληρώσει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Μεγάλος άνθρωπος πως είχε τόσες αντοχές; Τον έβλεπα και δούλευε όλη τη μέρα το μάρμαρο. Τι κάνει ο άνθρωπος έλεγα; Τι θέλει και ταλαιπωριέται με όλα αυτά;

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν άφησε καμιά οικογένεια χωρίς άγαλμα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δούλευε χρόνια σιωπηρά χωρίς καμιά αμοιβή.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Και είχανε πει πως γύρισε για να ξεκουραστεί τόσα χρόνια έξω.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Γύρισε όλο τον κόσμο με τις ειθέσεις του.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Οι περισσότεροι δεν ξέρανε και τι έκανε. Μετανάστης λέγανε ήταν- μάζεψε λίγα χρήματα-γύρισε πίσω για να αφήσει τα κόκκαλά του εδώ στον τόπο του.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και τα παιδιά τον κοροϊδεύανε. Τα χάσε λέγανε τα λογικά του και ασχολείται μεγάλος άνθρωπος με πηλό και με το μάρμαρο. Αυτός που μόνος από όλους μας έζησε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Μια περιπλάνηση χωρίς τέλος ήταν η ζωή του. Δεν στέριωσε και πουθενά. Και η οικογένεια που έκανε. Σκορπιοχώρι. Η γυναίκα έμεινε αλλού. Η κόρη του αλλού.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Φέτος ήρθε μετά από τόσα χρόνια ούτε στο φευγιό του δεν ήταν εδώ να τον αποχαιρετίσει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Τον έβλεπες και δεν περίμενες ότι θα έκανε τέτοια δουλειά ένα τέτοιο ανθρωπάκι.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Είχε μείνει μισός τα τελευταία χρόνια. Λίγο τα γηρατειά λίγο που ίσα που έτρωγε. Λίγα χόρτα και ψωμί που ο ίδιος ζύμωνε. Κρέας ούτε που έβαζε στο στόμα του. Τα γηρατειά θέλουν φροντίδα...

ΔΑΣΚΑΛΑ: Τον έτρεφε η τέχνη του. Όταν πήγα για πρώτη φορά και το είδα το έργο του τελειωμένο... Δέος...

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν πρόλαβε δυστυχώς εκείνος να το δει.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Χρόνια έστειλε επιστολές και δόθηκε η άδεια μετά το θάνατό του. Πέρασε καιρός μέχρι να αρχίσουν να τα τοποθετούν πάνω στους τάφους.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Έφτιαχνε παράλληλα και το δικό του.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Η Ελένη λέει ότι σε κάθε φορά που τελειωνε ένα άγαλμα προχωρούσε λίγο και το δικό του.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Όποτε είχε καλό καιρό... Την άνοιξη που γεμίζει με λουλούδια ο τόπος... Τον έβλεπα που λίγο δούλευε και περισσότερο χαζομερούσε...

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Ήθελε να ξεγελάσει τον χρόνο.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Τις μέρες πριν χαθεί λέγανε ότι δούλευε σαν τρελός.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Θα το κατάλαβε ότι ερχόταν η ώρα του.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Λένε ότι ήξερε και καλούσε το θάνατο στο χωριό.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Τους τουρίστες καλούσε όχι το θάνατο.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Χωρίς τις επισκέψεις τους για το νεκροταφείο, δεν θα επιβίωνε τα τελευταία χρόνια το χωριό.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ένα δώρο ήταν στους συμπατριώτες του.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αγάπησε τους ανθρώπους του τόπου του και τους αποθανάτισε.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Εδώ πέρασε τα παιδικά και νεανικά του χρόνια. Κάτι ήθελε να αφήσει πίσω.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Είναι ωραίο το νεκροταφείο μας. Ένα κόσμημα για το χωριό μας.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Όταν πέφτει το φως του ήλιου λάμπουν οι κορυφές των αγαλμάτων σχηματίζοντας ένα μικρό στέμμα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν μπορούν ούτε να μας πουν να κτίσουμε ένα νεκροταφείο για τους ξένους στο λόφο απέναντι.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Είναι μέρος του τοπίου. Αναδεικνύει το μνημείο. Σε αυτή την απόλυτη ερημιά του γύρω τοπίου φωτίζονται με τη δύση και την ανατολή του ηλίου τα αγάλματα.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αν αλλοιωθεί το τοπίο τότε θα μας τα πάρουν τα αγάλματα. Καιροφυλακτούν εδώ και καιρό. Μια αφορμή ψάχνουν για να τα πάνε στην πόλη.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Από την αρχή έλεγαν στην πόλη θα τα βλέπουν περισσότεροι.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Αλλά υπήρξε μελέτη. Αποφάνθηκαν ότι είναι μέρος ενός συνόλου μιας καλλιτεχνικής σύλληψης. Είχε σχεδιαστεί για εδώ ειδικά για αυτόν τον τόπο. Ούτε να τα μοιράσουν σε πολλά μουσεία μπορούν ούτε να τα απομακρύνουν.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Γιατί να μην το πάνε σε κάποιο άλλο χωριό τόσα υπάρχουν πέρα από την κοιλάδα;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Είναι χιλιόμετρα μακριά. Ο δρόμος δεν είναι καλός και ο καιρός δεν έχει ακόμα φτιάξει.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θα πουν ότι εδώ η μάνα του θα μπορεί να πηγαίνει στον τάφο του καθημερινά να του μιλά. Θα τους λυγίσει το βογκητό της.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Θα περιμένουμε και θα βρεθεί μια λύση. Είμαστε τουλάχιστον για την ώρα εδώ μέσα ασφαλείς.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Να ελέγξουμε αν τα παράθυρα είναι καλά σφραλισμένα, ότι κανείς δεν μπορεί να τα παραβιάσει και να μπει μέσα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: (σηκώνεται και τα ανοίγει και τα κλείνει) Μην ανησυχείτε.

(χτυπάνε την πόρτα)

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Μην ανοίξουμε. Είναι πολύ αργά. Αν συμβεί κάτι οι φωνές μας ούτε θα ακουστούν.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Κάποιος θα πρέπει να τους μιλήσει.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Να πάω εγώ αυτή την φορά.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Εμένα ξέρουν.

(Κλείνει το φως)

IV. ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θέλουν να ταφεί εδώ το συντομότερο. Λένε ότι είναι το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Μας απειλούν κιόλας; Δεν τους καλέσαμε εμείς. Δικό τους το πρόβλημα εκείνοι να το λύσουν.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θέλουν να φύγει από αυτό το χώρο το συντομότερο. Κάποιοι λένε ότι θα μολύνει και τα άλλα παιδιά.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Πράγματι δεν είναι υγιεινό.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ποτέ δεν ήθελαν αυτές τις λίγες φαμίλιες ανάμεσά τους. Για αυτούς είναι αλλόθρησκοι. Με το ζόρι τους ανέχονται κάτω από την ίδια στέγη. Όλη αυτή η φασαρία τους έχει αναστατώσει και αυτούς.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Μένει μόνο να αποφασίσουμε σε ποιανού τον τάφο θα μπει.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν είναι δυνατόν να μας το ζητούν.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Θα πρέπει να βρεθεί ένας εθελοντής.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ποιος θα δεχτεί;

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Είναι οι τάφοι κάθε οικογένειας. Έχουν τα κόκκαλα των προγόνων τους μέσα.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Δεν θα είναι για πάντα.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ο θάνατος είναι παντοτινός.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Πρότειναν να το δεχτούμε μόνο για λίγο καιρό. Η μητέρα του θα φτάσει κάποτε στο τέλος του ταξιδιού της. Μόλις ριζώσει στον νέο τόπο, θα φροντίσουν να πάνε και τα κόκκαλα του παιδιού της. Σε αυτό δεσμεύονται.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Και αν δεν φτάσει ποτέ; Και αν χαθεί στο δρόμο; Τόσο και τόσοι χάνονται.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Για την ώρα αυτό μόνο μπορούν να υποσχεθούν. Πίσω στη χώρα του δεν μπορούν να το γυρίσουν. Ποιος θα μπορούσε να κάνει μια τέτοια αποστολή εν μέσω συμπλοκών και εξεγέρσεων;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αν και αυτό θα ήταν το σωστότερο. Ο καθένας θα πρέπει να είναι η ταφή του στον τόπο που γεννήθηκε.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Οπότε μένει να αποφασιστεί σε ποιον τάφο θα ενταφιαστεί.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Από ποιον θα τολμήσουμε να ζητήσουμε να συνυπάρξει ο νέος με τους παλιούς τους δικούς του νεκρούς;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Πάντα το ίδιο δεν συμβαίνει;

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Έχουν συνηθίσει να υποδέχονται τα δικά τους παιδιά και τα εγγόνια.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Θα αγριέψουν οι ψυχές των προγόνων.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ας αφήσουμε το πρωί να αποφασιστεί από τη συνέλευση όλων των κατοίκων.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Να θυμόμαστε μόνο ότι κανέναν δεν μπορούμε να εξαναγκάσουμε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Είναι ιδιόκτητοι όλοι οι τάφοι. Δεν ανήκει στην κοινότητα κανένας.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν μπορούμε να παρεμβούμε πολύ. Αυτά τα ζητήματα είναι ιδιωτικά.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Είμαστε σε αδιέξοδο.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Εκτός αν το ζητήσουμε από όσους δεν έχουν παιδιά.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Γιατί αυτοί διαφέρουν;

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Θα έχουν την ευκαιρία να κάνουν το καλό χωρίς να χρειαστεί να δώσουν λογαριασμό σε κανέναν.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ενώ όσοι έχουν παιδιά;

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Όσοι έχουν παιδιά, θα λογοδοτήσουν. Τα παιδιά είναι μακριά. Δεν προλαβαίνουν να τα ρωτήσουν. Θα βρεθούν εξ απήνης.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Οι τάφοι είναι προγονικοί. Μέσα μπαίνουν μόνο όσοι ανήκουν στην ίδια γενιά. Όσοι έχουν το ίδιο αίμα. Λίγοι ή πολλοί. Δεν έχει καμιά σημασία.

(χτυπάνε την πόρτα)

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αυτή την φορά θα τους μιλήσω εγώ.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Εμένα ξέρουν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Ας γνωρίσουν και κανέναν άλλον.

(Κλείνει το φως)

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Θέλουν μια απάντηση. Είναι ανήσυχοι. Δεν μπορούν ούτε αυτοί να κοιμηθούν.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ακούγονται τα μωρά που κλαίνε.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα πρέπει να σιωπάσουν. Θα πρέπει να κάνουμε κάτι να σιωπάσουν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Μια απάντηση θέλουν για να σταματήσουν οι συζητήσεις, τα σούσουρα.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν μπορούμε να δεσμευτούμε. Πρέπει να συνεδριάσει όλη η κοινότητα. Εμείς είμαστε μια χούφτα άνθρωποι.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Θέλουν να ξέρουν πριν να ξημερώσει.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Κανείς εδώ δεν βγαίνει από το σπίτι μέχρι να ζεστάνει ο ήλιος. Τόσους μήνες θα το ξέρουν πια.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Υπάρχουν φωνές που πρέπει να ησυχάσουν τώρα. Έτσι λένε οι πιο μετριοπαθείς. Για το καλό όλων μας.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Αν κάναμε κλήρωση;

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Θα ήταν μια λύση αν συμφωνήσουμε όλοι.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αν δεν συμφωνήσουν όλοι να δοθεί μια τέτοιου τύπου λύση, εμείς δεν μπορούμε να εξαναγκάσουμε να το δεχτεί όποιος του τύχει ο λαχνός.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν έχουμε από πουθενά μια τέτοια δικαιοδοσία.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα κατηγορηθούμε για αυθαιρεσία. Και οι εκλογές είναι κοντά.

Σιωπή

ΔΑΣΚΑΛΑ: Μια είναι τότε η λύση, η κλήρωση να γίνει μεταξύ μας.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν έχουμε ούτε καν απαρτία.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Όσοι είμαστε. Εμείς οι τέσσερις. Είμαστε αριετοί αν συμφωνήσουμε και δεσμευτούμε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Το λες εσύ γιατί δεν έχει τίποτα να χάσεις.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Έχω οικογενειακό τάφο εδώ όπως εσείς.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Αλλά είσαι μόνη σου. Σε κανένα δεν έχεις να λογοδοτήσεις.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Εμάς θα μας κατηγορήσουν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν είναι εδώ τα παιδιά. Έχουνε φύγει. Αλλά θα ξανάρθουν. Μόλις τα πράγματα λίγο καλυτερεύσουν. Και ξέρουν ότι εδώ πάντα θα έχουν ένα αποκούμπι. Όσα άσχημα να είναι τα πράγματα εκεί έξω μπορούν να γυρίσουν εδώ στη φωλιά τους να ξαποστάσουν να μετρήσουν τις μέρες που γρήγορα πια θα χάνονται.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Και τώρα τα καλοκαιρία αν μπορέσουν να ξεκλέψουν λίγο καιρό από τις δουλειές τους στην πόλη έρχονται. Βοηθάνε και με τους επισκέπτες. Τον αγαπάνε τον τόπο τους.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Και περηφανεύονται ότι κατάγονται από ένα χωριό γνωστό στους πάντες για τα αγάλματα και το νεκροταφείο του, το κόσμημά μας. Κρατούν πάντα πάνω τους και φωτογραφίες και τις δείχνουν σε όσους τους ρωτούν από που κατάγονται.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και ξέρουν ότι είναι πάντα εδώ τους περιμένει μια ζεστή αγκαλιά να τους υποδεχτεί όταν θα έρθει η ώρα τους.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν μπορούμε να τους το στερήσουμε αυτό.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν μπορούμε να τους πούμε ότι κάποιος ξένος πήρε τη θέση τους χωρίς εκείνοι ποτέ να ερωτηθούν.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Και δεν είναι μόνο τα παιδιά. Τα παιδιά πότε πότε χάνονται πριν από τους γονείς τους. Είναι και οι γυναίκες μας που προσβλέπουν και αυτές να ταφούν μαζί μας. Επιστέγασμα μιας ολόκληρης ζωής μαζί. Η ανταμοιβή για

όσα σκληρά χρόνια αντέξαμε μαζί. Η καθημέρα θα μπει στον τάφο του άνδρα της. Κάτω από τη σκέπη τη δική του.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Έστω και αν είναι για λίγο για προσωρινά όπως λένε. Για λίγα χρόνια μόνο να μείνει το παιδί. Αλλά κανείς δεν ξέρει πραγματικά πότε θα έρθει η ώρα πότε θα έρθει η στιγμή του και τότε θα χρειαστεί να μοιραστεί τον τάφο με ένα ξένο σώμα.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Για αυτό προτείνω αυτή την επιλογή να την ξεχάσουμε ολότελα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ήρθαμε για να προσφέρουμε με το μυαλό και τα χέρια μας όχι με το τάφο το προγονικό μας.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Εκτός αν κάποιος από εμάς το θέλει. Επιθυμεί να έχει ένα βρέφος έστω και νεκρό στον τάφο του να το συντροφεύει στον τάφο του, να μη νιώθει μόνος.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Θα είναι πράξη τιμής για όποιον το επιλέξει.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα έχει προσφέρει υπηρεσία ξεχωριστή υπηρεσία στην κοινότητα. Και ποτέ δεν θα ξεχαστεί πως έβγαλε από τη δύσκολη θέση όλους τους συμπατριώτες του προσφέροντας ο ίδιος εντέλει κάτι μικρής αξίας.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και θα υπάρξουν τιμές για αυτόν όπως υπήρξαν μεγάλες τιμές και για τον γλύπτη μετά το θάνατό του.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Μπορεί να ετοιμαστεί μια επιγραφή έξω από το σπίτι του και να περνούν από έξω οι επισκέπτες και να θαυμάζουν τον τόπο που έζησε εκείνος ο ευεργέτης.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Μπορούμε ήδη να τη σχεδιάσουμε από τώρα ακόμα για να είναι και εκείνος ήσυχος ότι δεν θα ξεχαστεί.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Είτε ακόμη και ένα βραβείο να του δοθεί.. ένα μικρό δείγμα της ευγνωμοσύνης μας για την πράξη του αυτή τη μεγαλειώδη.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Είτε όλοι εμείς από το συμβούλιο θα συμμετάσχουμε σε μια κλήρωση για να απολαύσουμε αυτή την τιμή μαζί είτε κανείς. Αυτό είναι το δίκαιο και το σωστό. Δεν θα ήθελα ένας από εμάς να κλέψει τη δόξα από άλλους και να φανεί εκείνος περισσότερο από τους άλλους στο χωριό. Για να μην βρεθεί κανείς κακοπροαίρετος και πει ότι το επέλεξε για λόγους δικούς του ιδιοτελείς.

(χτυπάνε δυνατά την πόρτα)

V. ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗ

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ρωτάνε αν έχουμε αποφασίσει. Θέλουν να τους το υποσχεθούμε ότι θα ταφεί εδώ όσο θα είμαστε όλοι κάτω από την ίδια σκέπη. Μη τυχόν και τους αφήσουμε έτσι χωρίς λύση όταν θα έρθει η αυγή. Μόνους με ένα νεκρό παιδί.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ας ερωτηθούν όλοι οι συγχωριανοί. Μήπως κάποιος από όλους τους θέλει και επιθυμεί.

ΜΑΣΤΟΡΑΣ: Αν τους φωνάζουμε να έρθουν μέσα στη νύχτα, θα μας πούνε τρελούς.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Ξέρεις καλά πως μέσα στη νύχτα εδώ κανείς δεν κυκλοφορεί στο χωριό. Κανείς δεν ξεμυτάει αφού δύσει ο ήλιος. Ακόμα και οι επισκέπτες ακόμα και οι ξένοι που περνούν το ξέρουν καλά ότι κανείς δεν βγαίνει τη νύχτα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Σε έναν έναν θα πηγαίνουμε εμείς στην πόρτα με φώτα πολλά μαζί μας για προστασία.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Από τώρα σας το λέω να μην έχετε προσδοκία καμιά ότι κανείς δεν θα δεχτεί μια τέτοια εισβολή στο προγονικό του τάφο στον προορισμένο μόνο για τα κόκκιαλα τα δικά του και όσων ξέρει καλά.

ΜΑΣΤΟΡΑΣ: Θα πούμε ότι είναι φιλοξενούμενο το νεκρό βρέφος.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και ακόμα και έτσι να γίνει. Αν ανοίξει και κλείσει ένας τάφος δυο φορές, τίποτα καλό στον ιδιοκτήτη του δεν προμηνύει.

ΜΑΣΤΟΡΑΣ: Δεν είναι πράγματα αυτά που μάθαμε από τους παλιούς και ξέρουμε πως να προφυλαχτούμε από ο,τι θα σημάνει μια τέτοια αλλαγή, μια τέτοια παρέμβαση στη φυσική ροή των πραγμάτων.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και εγώ που είμαι μόνη. Που όπως όλοι ξέρετε είμαι εντελώς μόνη. Ήρθα από άλλο μακρινό χωριό και παντρεύτηκα και έζησα όλη τη ζωή μου εδώ διδάσκοντας παιδιά για να φύγουν μακριά. Χάνοντας όλους τους δεσμούς μου με το χωριό μου. Χωρίς κανέναν να προσβλέπω ότι με φροντίσει αν μου τύχει κάποια συμφορά. Ούτε παιδιά ούτε ανίψια ούτε αδελφές πιο νέες και δυνατές που θα τρέξουν και θα σφουγγίσουν το πρόσωπο μου όταν θα καίει για να δροσιστεί και θα πλύνουν το κορμί μου για να γίνει ο πόνος πιο υποφερτός.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ούτε θα μας ανοίξουν την πόρτα. Θα φοβηθούν να ακούσουν και τα νέα που θα τους πάμε. Κανείς δεν χτυπά με δύναμη μια πόρτα την νύχτα για κάποιο λόγο καλό. Θα περιμένουν το πρωί.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Σκέφτομαι κάποια που μπορεί και να το κάνει. Έχω κατά νου κάποια που δεν άνοιξε μια πόρτα μια νύχτα για να προσφέρει βοήθεια σε ένα πληγωμένο και το μετανιώνει για μια ζωή.

ΜΑΣΤΟΡΑΣ: Δεν είναι η ώρα για να ανοίξουμε παλιές ιστορίες.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Μπορεί να υπάρξει κάποιος που θα το δεχτεί.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν είναι δικός της μόνο ο τάφος για να αποφασίζει.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αυτό δεν το σκεφτήκαμε.

ΜΑΣΤΟΡΑΣ: Μπορεί δυο αδέρφια δυο συγκύριοι ενός τάφου να διαφωνήσουν ο ένας να θέλει και ο άλλος να αρνείται τότε τι θα κάνουμε;

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δικαιώματα περισσότερα σε αυτήν την περίπτωση πρέπει να έχουν όσοι έχουν παιδιά για να τους τον αφήσουν. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι και οι μελλοντικές γενιές θα προστατέψουν το νεκροταφείο το κόσμημά μας.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Έναν τάφο χρειαζόμαστε ανάμεσα σε τόσους για ένα μικρό βρέφος. Ένα μικρό φέρετρο ίσα με ένα κασόνι. Λίγο χώρο θα πάρει. Ούτε ο μισός τάφος δεν θα χρειαστεί να σιαφτεί.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Μόνο έναν χρειαζόμαστε που να δεχτεί να ταφεί το βρέφος στο πατρικό του τάφο με την καρδιά του.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Πρώτα πρέπει να πάμε σε όποιον πιστεύουμε ότι θα θελήσει. Κάποιος που ξέρει από νεκρούς και έκθετους ανθρώπους μέσα στην νύχτα. Κάποιος που ξέρει από νεκρούς και πως να τους φροντίσει. Μια πόρτα να χτυπήσουμε μονάχα και κανείς άλλος να μην χρειαστεί να ενοχληθεί μέσα στην νύχτα.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Για να γλιτώσουμε χρόνο. Όσο πιο γρήγορα τελειώσει αυτή η ιστορία τόσο καλύτερο θα είναι για όλους. Να ξυπνήσουν όλοι το πρωί και όλα θα είναι τακτοποιημένα και έτοιμα για την τελετή.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Να την αφήσουμε αυτή την ιστορία γρήγορα πίσω μας. Να συνεχίσουμε με τις δουλειές μας ώστε όταν έρθει το καλοκαίρι να μπορέσουμε να υποδεχτούμε τους επισκέπτες μας έτοιμοι όπως κάθε χρονιά.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και να μην ακουστεί τίποτα κακό για το χωριό μας. Τίποτα κακό για όλους εμάς πως δεν κάναμε το χρέος μας όπως οφείλαμε και κάθε λογής ξένοι που δεν μας ξέρουν βρουν αφορμή και μας κακοχαρακτηρίσουν.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Μπορώ να πάω και μόνος μου αμέσως τώρα. Έχει λίγο φωτίσει. Υποχωρεί σιγά σιγά η νύχτα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα έρθω και εγώ για σιγουριά.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θα έχουμε εμείς η μία την άλλη και δεν θα φοβόμαστε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν θα αργήσουμε κιόλας. Δυο βήματα είναι το σπίτι της. Σε λίγη ώρα θα γυρίσουμε. Δεν θα σας αφήσουμε μόνες για ώρα πολλή.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα κλειδώσετε μόλις φύγουμε καλά και φροντίστε να μην ανοίξετε σε κανέναν μέχρι να έρθουμε.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Μπορεί και να το ξέρει ήδη και να το περιμένει. Για κάθε θάνατο το ξέρε εκείνη μέρες πριν.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Πως δεν το σκεφτήκαμε προηγουμένως;

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Να δείτε ούτε να της το πούμε δεν θα χρειαστεί, μόλις θα μας δει θα καταλάβει.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και θα ξέρει αμέσως και τι να κάνει.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Μήπως είναι και ανοιχτό το φως στο σπίτι της; Μήπως μας περιμένει;

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: (πηγαίνει στο παράθυρο) Δεν φαίνεται από εδώ το σπίτι της καλά.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Να φέρω τα παλτά σας. Κάνει κρύο έξω ακόμα.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν μπορείτε να το κάνετε αυτό.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Υπάρχουν κάποιοι που χαίρονται με το να προσφέρουν στους άλλους... στην κοινότητα... στους ανθρώπους γύρω τους και δεν μπορούμε εμείς να τους στερήσουμε μια τέτοια χαρά.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Σπανίζουν τέτοιοι άνθρωποι.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Τιμή είναι σε όποιον τους έχει συγγενείς και πρέπει να χαιρέται και να μην τους αποπαίρνει που θέλουν πιάτερο να δίνουν παρὰ να παίρνουν στη ζωή.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Τέτοιοι άνθρωποι δεν νοιάζονται για τους εαυτούς τους και τα συμφέροντα τα δικά τους και των ανθρώπων των πολύ κοντινών τους. Για αυτό και πρέπει όποιος τους αγαπά να τους προστατεύει από την καλή τους την καρδιά για το καλό το δικό τους.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Υπάρχει αγάπη πολλή μέσα τους και πρέπει να ξεχύνεται στον κόσμο να μην ξεμένει έτσι που την έχουν μπόλικη και δηλητηριάζει την καρδιά τους.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Και αν αυτοί το θέλουν και το επιλέγουν να κάνουν το καλό και έχουν το λογικό τους κανείς δεν μπορεί να τους εμποδίσει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Γιατί θα βρουν συμμάχους σε αυτή την προσπάθεια έτοιμους να σταθούν δίπλα τους σε ότι χρειαστούν για να πετύχουν το στόχο τους.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και θα έχουν ανθρώπους στο πλευρό τους πρόθυμους να αντισταθούν ενάντια σε όσους πάνε να τους εμποδίσουν να πράξουν το καλό.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Μπλέκονται σε ιστορίες χωρίς να το καταλαβαίνουν από την καλή τους καρδιά και βυθίζουν τους εαυτούς τους και όσους τους αγαπούν στη δυστυχία.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Πέρασαν αυτές οι εποχές που ακούγονταν λόγια σκληρά που πλήγωναν τις καρδιές. Κανένας λόγος κακό δεν θα πει για μια τέτοια πράξη.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Πότε ξανά ακούστηκε φιλοξενία νεκρού μωρού σε τάφο;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Οι εποχές έχουν αλλάξει αλλόκοτα πράγματα συμβαίνουν καθημερινά.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Θα είναι μόνο για λίγο για λίγα χρόνια ίσως και μόνο για λίγους μήνες. Και όποιος το κάνει θα ανταμειφθεί.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Θα ανοίξει και θα κλείσει ένας τάφος. Δεν είναι πράγμα μικρό. Προσκαλεί το θάνατο μια τέτοια πράξη.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Κανένα κακό δεν θα βρει όποιον πράττει το σωστό.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Σε λίγο ξημερώνει. Πρέπει να βιαστούμε για να προφτάσουμε...
νωρίς νωρίς το πρωί να γίνει η τελετή...και να κάνουμε μεθαύριο ήρεμα τη
γιορτή.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν θα φανεί κάπως παράταιρο να γιορτάσει το χωριό μετά
από τέτοιο θάνατο;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Κάθε χρόνο γίνεται η γιορτή. Κάθε χρόνο θυμόμαστε εκείνη τη
μέρα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Και χορεύουμε στην πλατεία και όλα τα παλιά τα θυμόμαστε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Πως τη φωνάζατε θυμόσαστε;

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Πάνε τώρα αυτά πέρασαν. Ηρέμησε. Δεν είναι ώρα να τα
θυμηθούμε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Πως την φωνάζατε σαν παιδιά όταν περνάγατε από το σπίτι
μας κάθε απόγευμα γυρνώντας στα σπίτια σας για το βραδινό φαγητό και την
πετυχάινατε στην αυλή μας νέο κορίτσι ακόμα να απλώνει τα ρούχα... να
φτιάχνει το μπαχτσέ... να ταΐζει τα ζώα...

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ήμασταν παιδιά. Επαναλαμβάναμε μόνο ότι λέγανε οι μεγάλοι.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Την περιτριγυρίζατε και της φωνάζατε και τις βάζατε
κούτσουρα από τα πόδια της για να μην τελειώσει τις δουλειές. Έπρεπε να
περιμένει... Έπρεπε να σας ακούει για ώρα μέχρι να κουραστείτε και να φύγετε.
Και δεν σας μάλωσε ποτέ. Κουβέντα καιιά δεν σας είπε. Έβγαινε καιιά φορά
η μάνα μου ή ο πατέρας μου ή ο αδελφός μου και σας έριχνε νερό για να
φύγετε όχι να γλυτώσουν την ατιμασμένη αλλά γιατί δεν άντεχαν τόση ώρα να
σας ακούνε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ήμασταν παιδιά. Ήταν για εμάς ένα παιχνίδι.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Οι μεγάλες καρδιές συγχωρούν. Συγχωρούν τα παιδιά που δεν
ξέρουν...τι κάνουν...

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν θα της το ζητήσετε. Δεν μπορείτε να της το ζητήσετε.
Και αν το κάνετε θα φωνάξω αμέσως τους γιους και τα εγγόνια μου και θα
σταθούν εμπόδιο για να μην μπει κανείς στον τάφο των παππούδων τους. Και
αν τη μια μέρα προλάβετε και μπει το παιδί την άλλη να ξέρετε θα βγει. Και να
μην το φάξετε. Σας μάθαμε. Στην αρχή θα λέτε λόγια καλά και επαινετικά και
όσο περνάει ο καιρός θα γίνονται σκληρά και περιφρονητικά για τη φαμίλια
μας και τον τάφο των προγόνων μας που φιλοξενεί ένα ξένο βρέφος που στη γη

περισσεύει. Και λόγια πικρά θα πούνε και για κείνη που έχει αγαθή καρδιά και κάνει ο,τι ο καθένας της ζητά. Φρικτά όπως πάντα ανίκανη να αντισταθεί και να μην τρέξει σε κάθε κάλεσμα ανθρώπου για βοήθεια.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Εμείς δεν είχαμε το νου μας στο κακό.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Εμείς μια λύση θέλαμε να δοθεί σε ένα πρόβλημα κοινό.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και σε λίγους μπορούμε να προστρέξουμε με πίστη ότι είναι ικανοί για μια τέτοια πράξη...μεγαλειώδη.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Ας δοθεί καλύτερα αυτή την τιμή σε κάποιον άλλον, εμείς δεν θέλουμε να αναμιχθούν τα χρώματά μας με σάρκες ξένων.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Δεν έχουμε πολλές επιλογές. Σε παρακαλούμε να μας βοηθήσεις. Για άλλη μια φορά να την αφήσεις να βοηθήσει το χωριό.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Δεν έχω καρδιά μεγάλη σαν τη δική της. Ο,τι ισχύσει για τους άλλους θα ισχύσει και για μας.

(χτυπάνε πολύ δυνατά την πόρτα)

VI. Η ΠΑΛΙΑ ΓΙΟΡΤΗ.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Έχει σχεδόν ξημερώσει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Αν ξεφύγουμε από την πόρτα. Δεν θα μας προλάβουν. Να πάμε σπίτι μας. Να αμπαρωθούμε. Και βλέπουμε τι θα κάνουμε μετά. Έχει θολώσει ο νου μας από το ξενύχτι και δεν σιεφτόμαστε σωστά.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα βρεθεί η λύση. Κάποιος συγχωριανός κάτι θα σιεφτεί. Να φύγουμε μόνο από τώρα εμείς εδώ. Να γλιτώσουμε. Να μην είμαστε μόνοι εμείς έρμαια τόσων ανθρώπων αγριεμένων γύρω μας.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Εσείς είστε άνδρες και φοβάστε. Εγώ θα είμαι μόνη σε ένα σπίτι με μια κλειδαριά σκουριασμένη. Και το σπίτι είναι εδώ δίπλα. Πρώτα πρώτα σε αυτό θα έρθουν. Και αν μου χτυπήσουν την πόρτα τι θα κάνω. Ποιος θα έρθει να με βοηθήσει; Και τώρα θα είναι πρωί ακόμα και θα ακουστούν οι κραυγές μου αλλά τη νύχτα...

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Θα μας χτυπούν τις πόρτες όπως τότε. Θα ξεχυθούν στο χωριό και θα χτυπούν μανιασμένοι απελπισμένοι όπως τότε όπως έκανε και αυτός.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα θυμηθεί τότε τον εφιάλτη το χωριό. Μνήμες που δεν έχουν ξεχαστεί. Φόβοι που δεν έχουν καταλαγιάσει θα έρθουν ξανά να μας στοιχειώσουν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Χτύπαγε ξανά και ξανά την πόρτα. Θυμάμαι ακόμα τον ήχο από τα χτυπήματα. Ξανά και ξανά...Θυμάμαι ακόμα τις κραυγές του αν και ήμουν ένα μικρό παιδί. Και της φωνάζανε οι δικοί μου να μην ανοίξει. Και εκείνη φώναζε και τους εκλιπαρούσε. Άκουγε και αναγνώριζε τη φωνή του. Αν και τον ήξερε τόσο λίγο. Μην ακούτε αυτά που είπανε μετά.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Μου τα 'πε εμένα μια φορά. Την είχε χορέψει σε εκείνη την γιορτή. Και είχαν πει δυο λόγια. Ξένος ήταν από το άλλο χωριό και είχε έρθει μόνο για τη γιορτή.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Φώναζε εκείνη και παρακαλούσε αλλά άλλος είχε στο σπίτι τα κλειδιά. Και το μυαλό του πατέρα ήταν θολωμένο από το κρασί από τη γιορτή και είχε στο νου του τους λόγους που είχαν ακουστεί. Είχαν θυμηθεί οι παλιότεροι εκείνη την παλιά την πρώτη τη γιορτή. Πως χόρευαν όλοι στο χωριό. Πόσο χαρούμενοι ήταν. Πόσο ξάστερη ήταν η βραδιά. Σαν μέρα λέγανε ότι ήταν. Και είχαν ανάψει παντού φωτιές. Φωτιές ψηλές. Φαίνονταν μέχρι και από τη θάλασσα. Και πήδαγαν τα αγόρια και τα κορίτσια από πάνω. Και είχε κρασί και ήταν πλούσια τα κεράσματα για όλο το χωριό και όλους

τους επισιέπτες. Περισσότερο από κάθε άλλη φορά. Γιατί η σοδιά εκείνη την χρονιά θα ήταν καλή. Βλέπανε εκείνοι και ξέρανε και λέγανε πως πρέπει να γιορτάσουν. Και ούτε που το κατάλαβαν πως μπήκαν οι πειρατές στο χωριό. Ούτε και είχαν και κανένα φύλακα όπως βάλανε μετά. Ούτε και περίμεναν ποτέ κάτι τόσο κακό να τους βρει. Και άρχιζαν και έσφαζαν τους πρώτους που βρήκαν... τους πρώτους που χόρευαν... Όσοι τους είδανε, έτρεξαν στο δάσος να κρυφτούν.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Έμειναν για μέρες στο βουνό άοπλοι και φοβισμένοι και ακούγανε μόνο τις κραυγές και τις φωτιές που έκαιγαν τα πάντα. Δεν βρήκαν άνθρωπο ούτε ζώο ζωντανό ούτε σπίτι όρθιο όταν γύρισαν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Τα μπερδεψε ο πατέρας. Είχανε όλοι εκείνη τη βραδιά της γιορτής πιει τόσο κρασί. Έλεγε ότι ήταν τα πνεύματα εκείνων των πειρατών που χτύπαγαν την πόρτα. Που είχαν γυρίσει για να ξεπαστρέψουν όσους είχανε γλιτώσει. Και φώναζε να μην ανοίξουμε... να μην ανοίξουμε γιατί θα μπουν και θα μας αφανίσουν.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Όλο το χωριό έτσι νόμιζε. Σε όλα τα σπίτια χτύπησε την πόρτα. Τελευταία ήταν η δική σας.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και εκείνη τον έβλεπε από τη χαραμάδα στο παράθυρο με αίματα στα ρούχα να χτυπά πρώτα των άλλων των γειτόνων την πόρτα και να μην ανοίγει κανείς παρά τις κραυγές παρά τα λόγια παρά τις παρακλήσεις για βοήθεια. Να μην ανοίγει κανείς για ώρα πολύ. Ούρλιαζαν τα σκυλιά. Εαγρύπνησαν τα ζώα. Και μετά τη δική μας. Για ώρα πολλή. Όσπου η φωνή του κόπασε. Όσπου η φωνή του έσπασε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Τον βρήκαν το πρωί με τα ρούχα του ματωμένα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ποιος ξέρει αν είχε βρει μονάχο του στο δρόμο κάποιος ληστής ή άλλο κακό τον είχε εύρει και γύρισε πίσω στο χωριό μας ζητώντας βοήθεια.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Τον είχε καλέσει ο γλύπτης. Είχαν γίνει φίλοι.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Έπρεπε να τον φιλοξενήσει τον βράδυ εκείνο. Να μην τον αφήσει να φύγει μέσα στη νύχτα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Όλοι το είπαν αυτό. Τους επισιέπτες της γιορτής δεν τους αφήνουμε να φύγουν μες τη νύχτα. Τους βάζουμε σε ένα κρεβάτι για να κοιμηθούν.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Είναι η γιορτή ιερή για το χωριό και ιεροί και όσοι συμμετέχουν.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Κανείς δεν φεύγει μόνος στο άγριο δάσος.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Οποιαδήποτε δουλειά και αν του είπε ότι είχε το πρωί πίσω στο χωριό του να κάνει, δεν έπρεπε να το δεχτεί.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Έπρεπε να τον νουθετήσει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Έπρεπε να τον βάλει με το ζόρι σχεδόν να κοιμηθεί στο σπίτι του τέτοιο κίνδυνο να μην διατρέξει.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Έπρεπε το φίλο του να προστατέψει από το κακό.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Κανείς άλλος δεν ήξερε. Κανείς δεν μπορούσε αυτό το κακό να αποτρέψει.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Και ούτε κανείς να ξέρει ποιος την πόρτα χτυπά μέσα στη νύχτα σε ένα χωριό γιορτής.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και ούτε και εκείνος άνοιξε την πόρτα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Κοιμόταν είπε εκείνο το βράδυ βαριά. Ούτε που τα άκουσε τα χτυπήματα. Ούτε που άκουσε τα σιυλιά να αλυχτούν. Ούτε που άκουσε τις κραυγές βοήθειας που ξύπνησαν όλο το χωριό.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Είπε ότι βότανα του είχε δώσει η μάνα του να κοιμηθεί βαριά γιατί ήταν άρρωστος.

(χτυπάνε δυνατά την πόρτα)

VII. Ο ΝΕΚΡΟΣ ΓΛΥΠΤΗΣ ΔΙΝΕΙ ΤΗ ΛΥΣΗ

ΦΥΛΑΚΑΣ: Έχουν βάλει φύλακα στην πόρτα μας.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν μπορούμε να βγούμε τώρα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Το σκέφτηκαν και αυτοί ότι θα το σκάσουμε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν έχουμε άλλη επιλογή.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ποιο τάφο να σκάψουν ρωτάνε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ξέρουν καλά και εκείνοι τα έθιμα του τόπου.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Σου παρήγγειλαν να φτιάξεις με την αυγή το φέρετρο του παιδιού.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θα σε συνοδεύσουν μόνο εσένα είπανε και θα σε επιτηρούν.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Σου μήνυσαν κιόλας να κάνεις γρήγορα.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Είναι μικρή δουλειά. Για πολλή ώρα δεν μπορώ να τους καθυστερήσω.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Πόση ώρα εμείς εδώ θα περιμένουμε; Θα μας δώσουν λίγο φαί; Λίγο νερό;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και όταν θα έρθει έτοιμο το μικρό το φέρετρο και το παιδί θα βρει την τελευταία κούνια του σε ποιο τόπο θα το συνοδεύσουνε;

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Αν ήταν εδώ ο γλύπτης μας. Εκείνος και το άγαλμά του ξένου θα είχε φιλοτεχνήσει.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θα έτρεχε η Ελένη αποβραδís και θα του το λέγε. Τη νύχτα όλη θα έφτιαχνε το σχέδιο. Θα έβρισκε το μάρμαρο το ταιριαστό και το πρωί νωρίς θα ξύπναγε και θα άρχιζε. Μέχρι να γίνουν τα εννιάμερα θα 'ταν το άγαλμα έτοιμο. Νύχτα και μέρα θα το δούλευε και θα το μελετούσε σε ποια κατεύθυνση της γης να το τοποθετήσει πως να κοιτά το νεκρό παιδί προς τη γη των προγόνων του.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Όποιον και να καλούσαμε τέτοιο άγαλμα δεν θα έκανε.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ήταν τεχνίτης ξεχωριστός. Δεύτερος σαν αυτόν δεν υπήρχε.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και η Ελένη του λέγε. Τον βοηθούσε. Για καθένα του έλεγε πως ήταν και τι έκανε στο χωριό. Τι σόι άνθρωπος ήταν. Τα μέσα και τα έξω του τα ξέρε εκείνη καλύτερα από όλους. Πως φερόταν κατά τη διάρκεια του βιού του στον πιο αδύναμο... ποιο ήταν το ποιόν του.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Άνθρωπο στον σπίτι του από το χωριό δεν έβαζε. Μόνο εκείνη. Μόνο κανέννας επισκέπτης κανέννας ξένος αν περνούσε και του ζήτηγε ένα ποτήρι νερό τον φίλευε ό,τι είχε. Έφτιαχνε κρασί δικό του και έφηνε παξιμάδια στο φούρνο της μάνας του. Και καθόταν μαζί του στην αυλή και τον άκουγε να του λέει από που ήρθε τι είδε στο ταξίδι και που πήγαινε.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Αν ήταν ακόμα εδώ. Ο πρώτος θα ήταν που θα έλεγε στον τάφο το δικό του τον προγονικό να μπει το παιδί για όσο χρειαστεί να φιλοξενηθεί.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Δεν θα τον πείραζε εκείνον καθόλου.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα το νιώθε τιμή.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Ένα ξένο παιδί θα έλεγε είναι. Μια φωλιά για να κουρνιαώσει του δώσα από την ασχήμια του κόσμου.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ούτε δεύτερη κουβέντα δεν θα ήθελε. Την απόφαση του αποβραδής θα είχε πάρει.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Εκείνος μόνος του θα επέμενε να αποικαταστήσει την τάξη του κόσμου.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και τώρα το ίδιο θα θέλει.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Όπου και αν είναι, δεν θα θέλει ένα βρέφος νεκρό έκθετο να μείνει.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Και η μάνα του να μην ξέρει ποιο τάφο να ποτίσουν τα δάκρυά της.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Κανέννας από μόνος του δεν θα την είχε σκεφτεί. Αν εκείνού το πνεύμα δεν μας την είχε μόλις τώρα υποδείξει.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και από εκείνον το πρόβλημα πηγάζει. Αν το νεκροταφείο δεν είχε γίνει κόσμημα για το χωριό ποιον θα πείραζε να γίνει ένας ακόμη τάφος;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Δεν θα ήθελε οι συμπατριώτες από σφάλμα δικό του να χαθούν.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Και ποιος μπορεί εμάς να μας κατηγορήσει. Αν το παιδί στο τάφο το δικό του μπει...

ΦΥΛΑΚΑΣ: Άνθρωπος στο χωριό δεν θα πει κουβέντα.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και η κόρη του ποιος ξέρει πότε θα ξανάρθει. Χρόνια περάσαν από το θάνατο του ίδιου του πατέρα για να έρθει στο χωριό.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Και ύστερα τι θα πει;

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και για να ρωτηθεί ούτε που ξέρουμε που να της μηνύσουμε.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Μέχρι να ξανάρθει θα έχει φύγει το παιδί. Θα έχει πάει να βρει τη μάνα του.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Και είναι και ο τάφος ο πιο εύκολος να ανοιχτεί και να κλειστεί.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Χωρίς το άγαλμα να πειραχτεί. Γιατί είναι ξαπλωμένο και ακουμπά πάνω στο μάρμαρο το μάγουλό του.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Ενώ όλα τα άλλα. Όλα τα αγάλματα των άλλων τάφων. Της κάθε φαμίλιας. Κάθε πόρτας που δεν άνοιξε στέκονται όρθια και φαίνονται σαν να κινούνται. Από τη μια μεριά αν τα δεις μοιάζουν να είναι σε χορό. Αλλά αν τα δεις από την άλλη μεριά εκεί κατά το σούρουπο όπως πέφτει το φως στα πρόσωπα τους δεν είναι στιγμές χαράς που τα ταράζουν... δεν είναι το κρασί και τα γέλια από το τρελό χορό αλλά κάτι άλλο τα παραμορφώνει... κάτι άλλο τα κάνει να στρίψουν προς την άλλη μεριά... κάτι άλλο τα κάνει να γυρνούν για να αποφύγουν... για να μην δουν...

ΔΑΣΚΑΛΑ: Για να μην ακούν τις κραυγές...

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Για να μην ακούν τα χτυπήματα...

ΦΥΛΑΚΑΣ: Γιατί κοιτώντας κάπου μακριά ελπίζουν ότι θα περάσει και αυτή η νύχτα του φόβου...

(χτυπάνε την πόρτα)

VIII. Η ΤΕΛΕΤΗ

ΔΑΣΚΑΛΑ: Από το νεκρό ανέκυψε το πρόβλημα από το νεκρό ήλθε και η λύση.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Ξεκινούν τώρα για να πάνε να ανοίξουν τον τάφο.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Θέλουν μόνοι τους όλη την τελετή να κάνουν. Να μην αγγίζει κανείς μας το νεκρό παιδί. Να μην συνοδεύσει κανείς ξένος στον προσωρινό του τόπο ταφής.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα επιτηρώ από μακριά. Μόνο εγώ. Μόνο σε μένα το επέτρεψαν.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Μέχρι τη μέρα της γιορτής θα είναι όλα όπως πριν σαν να μην άλλαξε τίποτα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Τη μέρα της γιορτής θα επισκεφτούμε όλοι το νεκροταφείο για να τιμήσουμε τους νεκρούς μας.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και τον γλύπτη μας που έκανε τους γονιούς μας αγάλματα αθάνατα.

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Και θα είναι ακόμα πρωί.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ: Και θα έχουμε όλη τη μέρα μπροστά μας για τη γιορτή. Να φάμε και να πιούμε και να χορέψουμε.

ΔΑΣΚΑΛΑ: Και πριν φύγουμε... ενός λεπτού σιγή θα κρατήσουμε... για όλους τους νεκρούς επάνω και κάτω από τη γη... Και με τις ανάσες μας γεμάτες από το κρύο πρωινό βοριαδάκι στο χωριό μας θα πάρουμε το δρόμο της επιστροφής...

ΠΑΝΔΟΧΕΑΣ: Πίσω στις πλάτες μας... το νεκροταφείο μας... το κόσμημά μας...

ΤΕΛΟΣ